

LOGOPEDYCZNE RADY DLA RODZICÓW

Wspomaganie rozwoju mowy dziecka

Prawidłowy rozwój mowy dziecka wpływa na globalny rozwój jego osobowości. Dziecko poznaje otaczający świat dzięki rozumieniu mowy, a umiejętność mówienia pozwala mu wyrazić swoje spostrzeżenia, uczucia, pragnienia.

Rozwój mowy dziecka przyspieszają częste kontakty słowne z otoczeniem. Zaniedbania w tym względzie mogą spowodować opóźnienie mowy u dziecka lub jej zaburzenia.

Co powinni, a czego nie powinni obić rodzice, aby wspomagać rozwój mowy dziecka?

Oto najważniejsze zalecenia:

Tak postępujemy:

1. Mówmy do dziecka, już od pierwszych dni jego życia, dużo i spokojnie. Nie podnośmy głosu, zwracając się do niego.
2. Nasze wypowiedzi powinny być poprawne językowo, budujemy krótkie zdania, używamy prostych zwrotów, modulujemy własny głos.
3. Kiedy dziecko wypowie jakieś słowo, zdanie, starajmy się rozszerzyć jego wypowiedź, dodając jakieś słowa.
4. Mówmy dziecku, co przy nim robimy, co dzieje się wokół niego. Niech mowa towarzyszy spacerom, zakupom, pracom domowym.
5. Mówmy do dziecka, zwracając uwagę, aby widziało naszą twarz – będzie miało okazję do obserwacji pracy artykulatorów.
6. Karmienie piersią zapewni dziecku prawidłowy rozwój układu artykulacyjnego.
7. Od najmłodszych lat uczymy dbałości o higienę jamy ustnej. Pamiętajmy, aby dziecko nauczyło się gryźć i żuć.
8. Zwracajmy uwagę, aby dziecko oddychało nosem; w przypadku, gdy dziecko oddycha ustami, prosimy pediatrę o

ustalenie przyczyny.

9. Odpowiadamy na pytania dziecka cierpliwie i wyczerpująco.
10. Opowiadamy i czytamy dziecku bajki, wierszyki, wyliczanki. Uczymy krótkich wierszy na pamięć.
11. Oglądamy z dzieckiem obrazki, nazywamy przedmioty i opisujemy sytuacje prostymi zdaniami.
12. Śpiewamy z dzieckiem. Jest to ćwiczenie językowe, rytmiczne, a zarazem terapeutyczne.
13. Rysujemy z dzieckiem, mówimy co kreślimy – „...teraz rysujemy kotka. To jest głowa, tu są oczy, nos...” Zachęcamy dziecko do wypowiedzi nt. rysunku.
14. Wspólnie oglądamy telewizję, wybieramy programy właściwe dla wieku dziecka. Komentujemy wydarzenia pojawiające się na ekranie, rozmawiamy na ich temat.
15. Starajmy się, aby zabawy językowe i dźwiękonaśladowcze znalazły się w repertuarze czynności wykonywanych wspólnie z dzieckiem. Wybieramy do zabaw właściwą porę.
16. Zachęcamy swoje dziecko do mówienia (nie zmuszamy!); chwalmy je za każdy przejaw aktywności werbalnej; dostrzegamy każde, nawet najmniejsze, osiągnięcie, nagradzając je pochwałą.
17. Dołożymy wszelkich starań, aby rozmowa z nami była dla dziecka przyjemnością.
18. Jeżeli dziecko osiągnęło już wiek, w którym powinno daną głoskę wymawiać, a nie robi tego, skonsultujmy się z logopedą.
19. Jeżeli dziecko ma nieprawidłową budowę narządów mowy (rozszczepty warg, podniebienia, wady zgryzu lub uzębienia), konieczne zapewnimy mu opiekę lekarza specjalisty, ponieważ wady te są przyczyną zaburzeń mowy.

Tego nie róbmy

1. Unikajmy podawania dziecku smoczka typu „gryzak”, zwracamy uwagę, aby dziecko nie ssało palca. Następstwem tych niepożądanych zachowań mogą być wady zgryzu, które prowadzą do wad wymowy, np. wymowa międzyzębowa.
2. W trakcie rozmowy z dzieckiem unikajmy zdrobnień i spieszczeń (języka dziecinnego), dostarczając dziecku prawidłowy wzorzec językowy danego słowa.
3. Nie zaniedbujemy chorób uszu, gdyż nie leczone mogą doprowadzić do niedosłuchu, a w następstwie do zaburzeń mowy lub niemości.
4. Nie gaśmy naturalnej skłonności dziecka do mówienia obojętnością, cierpką uwagą, lecz słuchajmy uważnie wypowiedzi, zadawajmy dodatkowe pytania, co przyczyni się do korzystnego rozwoju mowy.
5. Nie poprawiamy wymowy dziecka żądając, by kilkakrotnie powtarzało dane słowo. Niech z naszego języka znikną słowa: „Powtórz ładniej”, „Powiedz lepiej”. Wychowanie językowe to nie tresura.
6. Nie zawstydzajmy, nie karzmy dziecko za wadliwą wymowę.
7. Nie zmuszajmy dziecka leworęcznego do posługiwania się ręką prawą w okresie kształtowania się mowy. Naruszenie w tym okresie naturalnego rozwoju sprawności ruchowej zaburza funkcjonowanie mechanizmu mowy. Często prowadzi to do zaburzeń mowy, a w szczególności do jąkania.
8. Nie wymagajmy od dziecka zbyt wczesnego wymawiania poszczególnych głosek. Dziecko nie przygotowane pod względem sprawności narządów artykulacyjnych, niedostatecznie różnicujące słuchowo dźwięki mowy, a zmuszane do wymawiania zbyt trudnych głosek, często zaczyna je zniekształcać. W ten sposób przyczyniamy się do powstawania błędnych nawyków artykulacyjnych, trudnych do zlikwidowania.

Opracowała: Edyta Kwiatek

